

Aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Drs. E.I. Schippers
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Datum
20 juli 2017

Onderwerp
Consultatie Besluit
openbaarmaking
toezicht- en
uitvoeringsgegevens
Gezondheidswet en
Jeugdwet.

Uw kenmerk

Ons kenmerk
MvH/RvZ/MK/2017-
U007

Bijlage(n)

Geachte mevrouw Schippers,

Op 28 juni 2017 is voor advies voorgelegd het 'Ontwerpbesluit openbaarmaking toezicht- en uitvoeringsgegevens Gezondheidswet en Jeugdwet'. Dit besluit geeft uitvoering aan de kabinetskeuze om toezicht- en uitvoeringsgegevens in het vervolg actief openbaar te maken. Thans bestaat voor toezichthouders en uitvoerders in beginsel slechts een passieve plicht daartoe. De openbaarmaking vindt ad hoc plaats op basis van verzoeken op grond van de Wet Openbaarheid Bestuur (Wob). Het doel van de wijziging is om betrokkenen (burgers, bedrijven en instellingen) actief te informeren. Tevens is de wijziging bedoeld om de naleving van regelgeving te bevorderen. Met de aan het besluit ten grondslag liggende wetgeving¹ is de keuze gemaakt om de actieve plicht tot openbaarmaking een sectorale invulling te geven. Die keuze heeft gevolgen voor de regeldruk. Dat geldt ook voor de wijze waarop invulling aan het Ontwerpbesluit is gegeven. Daarom maken wij van de mogelijkheid gebruik om advies te geven.

Toetsingskader

Wij hebben de gevolgen voor de regeldruk beoordeeld aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie: is er een taak voor de overheid en is regelgeving het meest aangewezen instrument?
2. Is de regeldruk proportioneel ten opzichte van het beleidsdoel? Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een passende uitvoeringswijze met het oog op de dienstverlening?

¹ Wet van 14 november 2016 tot wijziging van de Gezondheidswet en de Jeugdwet teneinde een mogelijkheid op te nemen tot openbaarmaking van informatie over de naleving en uitvoering van regelgeving, besluiten tot het opleggen van sancties daarbij inbegrepen, Stb. 2016,448

Keuze voor sectorale invulling brengt risico's op onnodige regeldruk mee

Met de wet en het ontwerpbesluit is gekozen voor sectorale invulling van de openbaarmakingsplicht van toezicht- en uitvoeringsgegevens. Dat betekent dat niet alleen in de voorliggende Gezondheidswet en Jeugdwet, maar ook in andere (sectorale) regelingen² de openbaarmakingsplicht wordt verankerd. De plicht wordt via afzonderlijke lagere regelgeving (AMvB en ministeriële besluiten) nader ingevuld.

Er zijn in Nederland vele toezicht- en uitvoeringsketens. De verwevenheid van deze ketens is inmiddels sterk genomen. Dat geldt bijvoorbeeld voor het sociaal domein. Zorg, inkomen en werk moeten met de recente decentralisatie van Rijkstaken integraal worden benaderd, zodat maatschappelijke problemen effectief kunnen worden aangepakt. Deze toenemende verwevenheid zorgt ervoor dat burgers, bedrijven en beroepsbeoefenaren met meerdere uitvoerders en toezichthouders te maken krijgen. De sectorale invulling van de openbaarmakingsplicht brengt het risico met zich mee dat naar opzet "gelijke" regelingen in de praktijk verschillende invullingen krijgen. Als gevolg daarvan kunnen verschillen in informatie en gegevens optreden. Burgers, bedrijven en beroepsbeoefenaren zullen verhoudingsgewijs meer tijd en kosten kwijt zijn om informatie te begrijpen en te doorzien. Datzelfde geldt voor de uitvoerders en toezichthouders en voor opdrachtgevers als gemeenten. En daarbij rijst de vraag of deze verschillen niet het verbeteren van de naleving van wet- en regelgeving in de weg zullen staan. Sectorale invulling kan daarmee haaks komen te staan op het doelbereik van een actieve openbaarmaking.

Bovengenoemde risico's roepen de vraag op waarom niet gekozen is voor verankering van de voorgenomen plicht tot openbaarmaking in generieke wetgeving. De toelichting op wet en besluit maakt niet duidelijk of deze mogelijkheid is overwogen. Naar het oordeel van het college is aanpassing van de Wob een voor de hand liggende keuze voor verankering van de openbaarmakingsplicht. Deze generieke wet regelt immers al de huidige passieve openbaarmaking. Opname van ook de actieve openbaarmakingsplicht in de Wob betekent dat afzonderlijke sectorale regelingen niet nodig zijn, zodat er ook geen onduidelijkheid kan ontstaan over de verhouding tussen de Wob en die regelingen.

Het college beseft dat het wetsvoorstel tot wijziging van de Gezondheidswet en Jeugdwet al in het Staatsblad is verschenen. Het geeft echter in overweging om de gemaakte keuze nog eens te bezien. Gezien de geschetste risico's is in elk geval inzicht gewenst in de redenen waarom de voorgenomen sectorale regelgeving de voorkeur heeft boven een openbaarmakingsplicht in generieke wetgeving. Daarbij kan tevens inzichtelijk worden gemaakt of en op welke wijze de geschetste risico's van een sectorale invulling worden ondervangen.

Het college adviseert de mogelijkheid van vastlegging van de actieve openbaarmakingsplicht in de zorg in de Wob te overwegen. Verder adviseert het in de toelichting op het besluit te verduidelijken waarom sectorale invulling de voorkeur heeft en op welke wijze de geschetste risico's worden ondervangen.

² Bijvoorbeeld voor de andere onderdelen van het sociaal domein, zoals maatschappelijke zorg en werk en inkomen of de arbeidsomstandigheden.

Toelichting op besluit bevat omissie in de beschrijving van de gevolgen voor de regeldruk

De toelichting bij de AMvB vermeldt dat het besluit geen gevolgen heeft voor de regeldruk van burgers en bedrijven. Artikel 4 van de concept AMvB biedt echter aan betrokken burgers of bedrijven de mogelijkheid om tot uiterlijk zes weken nadat het besluit tot openbaarmaking aan hen bekend is gemaakt, een reactie op de openbaar te maken informatie kenbaar te maken. Die moet worden gericht aan de met de openbaarmaking belaste inspectiedienst. Op welke wijze zij dit moeten doen, is in het tweede lid van het artikel uitgewerkt. De daarin genoemde handelingen vallen onder de definitie van regeldruk als betrokkenen van deze wettelijke reactiemogelijkheid gebruik maken. De toelichting bij de AMvB benoemt deze regeldruk niet. Vanzelfsprekend moet ook de omvang van deze regeldruk nog in beeld worden gebracht.

Het college adviseert u de regeldruk in de toelichting te beschrijven en de omvang ervan kwantitatief in beeld te brengen.

Het college geeft u verder nog in overweging om in de regeldrukparagraaf het begrip “administratieve lasten” te vervangen door “gevolgen voor de regeldruk”. Deze term sluit beter aan bij het vigerende regeldrukbeleid, dat niet alleen de administratieve lasten omvat maar ook de inhoudelijke nalevingskosten die voortvloeien uit wet- en regelgeving.

Dictum

De omissie in de beschrijving van de regeldruk van het besluit is naar verwachting gering. Daarom is ons eindoordeel ten aanzien van de consultatieversie van het Ontwerpbesluit:

Het besluit vaststellen, nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Het verneemt graag van u op welke wijze u met de adviespunten rekening hebt gehouden.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris